

TARİH BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PROJELERİ

Proje Yürütücüsü

Doç. Dr. Saime YÜCEER

1. “Üniversitenin Oluşumunda Görev Alanların Anlatımıyla, Uludağ Üniversitesinin Kuruluş Öyküsü”

“Üniversitenin Oluşumunda Görev Alanların Anlatımıyla Uludağ Üniversitesinin Kuruluş Öyküsü” başlığını taşıyan ve “Cumhuriyet Dönemi Yerel Tarih Araştırmaları” dersini seçen, II. Öğretim, Tarih Bölümü 4. Sınıf öğrencileriyle, yönetimimde gerçekleştirdiğimiz bu projeye, Uludağ Üniversitesinin Kuruluşunu, kurucu üyelerin anlatımıyla belgelemeyi hedefledik. Bu çerçevede 15 kişiyle söyleşi yaptık. Söyleşiler sonucunda Üniversitenin kuruluşu ile ilgili orijinal bilgilere ulaştık. Öğrenci merkezli olarak yürüttüğümüz söz konusu proje dahilinde gerçekleştirilen söyleşilerin metinlerini “*Atatürkçü Bakış*” dergisinin Sözlü Tarih Köşesinde yer vererek Üniversitenin kuruluşu ile ilgili, ulaştığımız yeni bilgileri okuyucularla paylaşmak istedik.

Öğrenci merkezli yürütülen bu projeye, öğrencilerin bilgi üretmelerini hedefledik. Bu doğrultuda motive oldular. Onları motive eden hususların başında da başarılı çalışmalara yayımlanma olanağı tanınmasıydı. Yeni bilgi üretme çerçevesinde söz konusu projeden başarılı sonuçlar alındı.

Burada “Üniversitenin Oluşumunda Görev Alanların Anlatımıyla Uludağ Üniversitesinin Kuruluş Öyküsü” başlığını taşıyan projeden iki örneğe yer veriyoruz.

Projede görev alan ve özverili çalışmalarıyla hedeflerini gerçekleştiren öğrencilerime teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Adı: Turan TAYAN
Doğum yeri: Bursa
Doğum tarihi: 1943
Mesleği: Avukat
Görüşme tarihi: 19.12.2003
Görüşen kişiler:
Tülin İLMEN-Merve UZUN

Bize kendinizden bahseder misiniz?

1943 Bursa doğumluyum. Evliyim iki çocuğum var. Bursa Yıldırım Beyazıt İlkokulu, Çelebi Mehmet Ortaokulu, Bursa Erkek Lisesi mezunuyum. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdim. 1964 yılında Bursa Haber Gazetesi'ni yayına hazırladım. Uzun yıllar Bursa'da gazete çıkardım, aynı zamanda siyasi hayata atıldım. Bir dönem parlamentoda Bursa milletvekili olarak bir yıl Milli Eğitim Bakanı, bir yıl da Milli Savunma Bakanı olarak görev yaptım.

Üniversitenin kuruluşuyla ilgili ilk teklif nereden geldi? Bu kişi(ler)den bahseder misiniz? Herhangi bir anınız var mı?

1965 yılında Uludağ Üniversitesi'ni kurma ve yaşatma derneği adı altında, Zeki Yücel başkanlığında bir dernek kurulmuştu. O yıllarda gazete çıkarttığım için dernek yöneticileri tarafından bu dernekte görev almam teklif edildi. 1975'ten sonra üniversitenin hukuken kurulmasıyla derneğin kendini fes ettiği zamana kadar dernekte görev aldım. Son görevim dernek genel sekreterliği idi. Derneğin ilk kurucu başkanı rahmetli Zeki Yücel, daha sonra rahmetli Avukat Abdülkadir Ayıt ve son başkan da rahmetli Osman Aktan'dı. Bunların hepsi tanıdığım, görüştüğüm ve beraber çalıştığım değerli insanlardı.

Son yönetim kurulumuzda Cahit Demirören, Teknik Ziraat Müdürü Recai Dinçer, Gazeteci Necati Akgün. İşadamlarından Ferruh Ulukardeşler, Yaprak Tütün, Gül Yapağı Müdürü Abdullah Aksoy, Avukat Nurhan Hüryaşar, Dr. Hayrettin Yılmazsoy gibi değerli arkadaşlarla beraber görev yaptık.

Üniversitenin oluşumu aşamasında ne gibi çalışmalar yapıldı? Kuruluşunda kimler görev aldı? Bilgi verir misiniz?

Bilindiği gibi ilk fakülte İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne bağlı olarak, İstanbul'da eğitim ve öğretim hayatına başladı. İlk dekan rahmetli Fikret Karaca idi. Daha sonra Bursa göğüs hastalıkları hastanesi, Tıp Fakültesi'ne tahsis edildi. Böylelikle Tıp Fakültesi Bursa'ya gelmiş oldu. İstanbul Üniversitesi'ne bağlı olarak faaliyet göstermeye başladı. O günkü üniversite yasasına göre iki fakültenin kurulmuş olması halinde fiilen üniversite

defakto bir durum kazanıyor ve kurulmuş oluyordu. Biz de ikinci fakülteyi kurmak için büyük teşebbüslerde bulunduk. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin kurulması için dernek olarak İstanbul İktisat Fakültesi yöneticileri ile yoğun işbirliğine girdik. Bu çalışmalarda Prof. Orhan Tuna, Prof. Nusret Ekin, Dr. Özcan Bolcan, İktisat Fakültesi Dekanı Esat Çam fakültenin kurulması konusunda bize yakın destek verdiler. O günün şartları içerisinde şu anda mevcut Ziraat Okulu'nun ilk binasını Tarım Bakanlığı'ndan bize tahsis ettirmek suretiyle burada İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ni açtık.

Hiç unutmuyorum binanın tahsisi için o zamanın Tarım Bakanı Korut Özal'ı ziyarete gidiyorduk ki otomobil arkadaşlarla Ferruh Ulukardeşlerin mercedes marka otomobilinde Recai Dinçer, ben Turan Tayan, Necati Akgün, Başkan Osman Aktan Sivrihisar yakınlarında bir otomobil ile çarpıştık ve Sivrihisar hastanesine kaldırıldık. Randevumuza ertesi gün hayati tehlikemiz olmadığı için gidebildik. Bakanlıktan binanın derneğe tahsisini istedik ve aldık. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi orada ders vermeye başladı.

1975 Yılında Bursa Milletvekilleri rahmetli İbrahim Ökten, rahmetli İhsan Sabri Çağlayangil'le Ankara Bulvarı Palas'ta bir toplantı yaptık. Bütün siyasileri oraya çağırdık ve Bursa Üniversitesi yasının çıkarılması için kendilerinden destek istedik. Ve nihayet 1975 yılının Haziran ayında 15 yeni üniversite kuruldu. Bunlardan bir tanesi de Bursa Üniversitesi'yd.

İlk Rektör nasıl tespit edildi? Atama yoluyla mı, seçim yoluyla mı göreve geldi? Üniversitenin gelişimine ne gibi katkıları olmuştur? Bunlardan bahsedebilir misiniz?

İlk rektör rahmetli Fethi Tezok'tu. Yasa gereği atama ile göreve gelmiştir. Kuruluşta çok büyük gayretleri geçmiştir. Önemli hizmetlerde bulunmuştu. Kendisi bizlerle dernekte sıkı ve yakın ilişki içerisindeydi.

Üniversite ilk olarak nerede kuruldu? Yer temini nasıl sağlandı? Binaları, Fakülteleri ve Yüksek Okulları hakkında bilgi verir misiniz?

Dernek olarak Tıp Fakültesi binalarının proje yarışmasını düzenledik. Bu projeyi kazanan Mimar Sezer Aygen'dir. Projelerini dernek olarak bugünkü Devlet Tiyatrosu'nun önündeki galeride projeyi Bursa halkına tanıttık. 1976 yılında o zamanın Başbakanı Sayın Süleyman Demirel, Görükle'ye temel atma töreni için geldiler.

Görükle'deki araziyi ilk satın alan derneğimizdir. Yani üniversite teşekkül etmeden, bir şahsiyet kazanmadan, henüz daha üniversite yasası yok iken, biz dernek olarak başkanımız rahmetli Osman Aktan önderliğinde, kendisi Tapu Sicil Müdürü'ydü. Bu sebeple arazi işlerini iyi bilen bir insandı. Topladığımız yardımlarla Görükle'de şu anda kampus olarak bilinen yeri önce biz tespit etmiştik. Ve orada aşağı yukarı 100 küsur dönüm yer aldık. 140,000 bin TL topladık ve üniversiteye intikal etti. Üniversite teşekkül et-

tikten sonra kendi bütçesinde kamulaştırma yaptı ve kampusu oluşturdu. Sırasıyla bir taraftan binalar yapıldı, bir taraftan yeni fakülteler açıldı. Bilindiği gibi Tıp Fakültesi, Eski fakülte binasında, Ziraat Fakültesi ve İktisadi Bilimler Fakültesi Ziraat Okulunun ek binasında ve Hava Motoru Araçları Okulu'nun bahçesine kurulan prefabrik barakalarda öğrenim ve öğretim faaliyetlerini sürdürdü. Binaları daha sonra yapıldı ve fakülteler sırasıyla Görükle'ye taşındı.

Daha sonra çıkarılan kanunla Bursa Üniversitesi'nin adı Uludağ Üniversitesi olarak değiştirildi.

Ziraat Fakültesi'nin kurulması sırasında Devlet Planlama Teşkilatı Ziraat Fakültelerinin gereğinden fazla olması sebebiyle Ziraat Fakültesinin kurulmasına karşı çıkıyordu. Zamanın Rektörü Sayın Nihat Balkır, kendisi ikinci rektördü ve seçimle başa gelmiştir, hem dostum hem komşumdur. İlişkilerimiz aynı zamanda dernek münasebetiyle çok yoğundu.

Devlet Planlama Teşkilatı'ndaki bu sorunu nasıl aşabiliriz diye benden ricada bulunmuştu. Ben de DPT'deki arkadaşlarımla görüşerek Ziraat Fakültesi ile ilgili kuruluş formalitelerinin tamamlanması için onay almıştım. Üniversitemiz çığ gibi büyüdü ve tam teşekküllü bir hale geldikten sonra dernek olarak kendimizi fes ettik.

Yani bizim gayemiz üniversitemizin kurulmasını sağlamak ve başlangıçta yaşayabilmesi için gerekli ortamı hazırlamaktı.

Üniversitenin oluşumunda kurum ve kuruluşların desteği odlu mu? Halkın yaklaşımı nasıldı? Bunlardan biraz bahseder misiniz?

Biz dernek olarak çevremizden, sivil toplum örgütlerinden, Bursa Basınından çok yakın destek gördük. Zaten derneğin kuruluşunda görev alan arkadaşlar olarak biz Baro, Ticaret Odası, Gazeteciler Cemiyeti gibi o günün önde gelen sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışıyorduk. Yönetimimizde o kurum ve kuruluşlardan temsilciler vardı. Kamuoyundan da maddi-manevi büyük destek gördük.

Halkta büyük bir heyecan vardı. Bursa biliyorsunuz tarihi engin, sosyal ve ekonomik potansiyeli yüksek, Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapmış ve üniversitenin kuruluş yıllarında büyük bir sanayileşmeye sahne olmuş bir ilimizdir.

Ayrıca turizm, kültür, sanat yönünden çok gelişmiş bir ilimizdir. O yüzden halkımızda büyük bir heyecan vardı, ilgi vardı.

Biliyorsunuz ilk darüşşifa Bursa'da kurulmuştur. Darüşşifa'yı biz restore ettirdik ve şu anda da Göz Bankası'nın tedavi merkezi olarak Yıldırım'da faaliyet göstermektedir. Yüksek öğretimin ilk nüvelerinden biridir.

Dolayısıyla beklenti, heyecan ve destek vardı. Bu çerçevede bize maddi-manevi destek çerçevesinde dönemin iktidarları, hükümetleri sahip

çıktılar. Bursa’da ilk üniversite ile ilgili çabalar devam ederken İktisadi ve İdari İlimler Akademisi diye MEB tarafından Bursa’da bir İktisadi Ticari Bilimler Akademisi açıldı.

Kişisel olarak üniversiteye katkılarınızdan bahsedermisiniz?

Tıp Fakültesi’yle ilgili hiç unutmuyorum zamanın İstanbul Tıp Fakültesi dekanı Cihat Abaoğlu başkanlığındaki heyeti, Bursa Havaalanında dernek olarak karşıladık ve onları Bursa’ya getirdik ve Çelik Palas’ta ağırladık. Bursa’daki Sağlık Tesislerini, kamu binalarını gezdirdik. Araştırma yaptılar ve bu çerçevede İstanbul Üniversitesi’nde Bursa Tıp fakültesi adı altında kendilerine bağlı bir Tıp Fakültesi kurdular. O zaman İstanbul Tıp Fakültesi binasında bir odada küçük bir plaka, Bursa Tıp Fakültesi Dekanlığı diye geçiyordu. Böyle başladı ve buralara kadar geldik. Tabi gelinen nokta önemli bir noktadır. Şu anda Bursa’da kurulu bulunan Uludağ Üniversitesi mevcut 63 devlet üniversitesi içerisinde gelişmekte en pozitif olan üniversitelerden biridir. Tabi üniversitelerin dünyanın her yerinde kurulması ve gelişmesi 20 yıllık bir süreci gerektirir. Bursa o 20 yılı artık tamamlamıştır. Ayakları üzerinde durur bir hale gelmiş noktadadır. Bilindiği gibi Bursa Üniversitesi’nin içerisinde bir de Balıkesir Üniversitesi çıkmıştır.

Balıkesir Üniversitesi başlangıçta Uludağ Üniversitesi’ne bağlı bir Yüksekokuldur. Sonradan bağımsız bir Üniversiteye dönüşmüştür ama Bursa’daki görülen gelişmeler açısından ele alacak olursak Bursa artık dünya standardında her 1 milyon nüfusa 1 üniversite ölçeğindedir. Şu anda dernek üyelerimiz yani bu işi fikir olarak ortaya atan, geliştiren ve bugünlere getiren dernek üyeleri olarak hayatta olanlar zaman zaman bir araya geliyoruz. Üniversitemizin törenlerine davet oldukça katılıyoruz. İlğimizi, alakamızı üniversitemizden çekmiş değiliz. Üniversitemizi yakından izliyoruz. Gerekli çabaları gösteriyoruz.

Bugün Uludağ Üniversitesi Bursa halkıyla özdeşleşmiştir. Tabi ideali olan hiçbir zaman bitmez. Her geçen gün toplumda Bursa çiftçisiyle, esnafıyla, tüccar ve sanayicisiyle, tüm sivil toplum örgütleriyle daha sıkı bir işbirliği daha bir yararlı, rasyonel işbirliği yönündeki istekler, arzular, heyecanlar hep olacaktır. Bunları da yakından izliyoruz.

İlk dönemlere tekrar dönersek öğretim üyesi ihtiyacı nasıl karşılanıyordu?

Bizim o yönde bir avantajımız vardı. Bir defa Bursa İstanbul gibi bir şehrin hemen yamacında olan bir şehir. İstanbul Üniversitesi İstanbul’daki diğer üniversitelerin öğretim üyelerinden yararlanma olanağına sahiptik. Bursa İstanbul arasında her gün yapılan uçak seferleri vardı. Deniz seferleri zaten var. Karayoluyla ulaşım var. Yani İstanbul Üniversitesi’nden öğretim üyeleri gerek Tıp Fakültesi gerekse Mühendislik Fakültesi, Teknik Üniversitesi’nden yararlandı. Tıp Fakültesi, İktisat Fakültesinden yararlandı. Daha

sonra Ankara Üniversitesi'nden de öğretim üyeleri açısından yararlanıldı ve giderek 1975 yılından sonra kadrolar verildi. Bu kadrolar yeni öğretim üyesi yetişmesi için imkan sağladı. Uludağ Üniversitesi kendi öğretim üyesini yetiştirir, geliştirir hatta diğer üniversitelere öğretim üyesi verir hale gelmişti. Bilindiği gibi 1995-96 yılları arasında benim Milli Eğitim Bakanı olduğum dönemlerde, Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve İnşaat Fakültesi kurulmasıyla ilgili bütün kararlar çıkmıştır. Şu anda kadro beklenmektedir. Bu kadrolar da verildiği takdirde hemen Hukuk Fakültesi, İnşaat ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğrenci alabilecek ve öğrenim verebilecektir.

Biliyorsunuz Mühendislik Fakültesi başlangıçta Mühendislik Fakültesi'ydi. Daha sonra kendisi bir Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi haline dönüştü. Dolayısıyla Mimarlık Bölümü de açılmış oldu. Şu anda Uludağ Üniversitesi Fakülte, Yüksekokul ve Enstitü bakımından, Meslek Yüksekokulları bakımından İnegöl'de, Yenişehir'de, İznik'te, Karacabey, Kemalpaşa ve Orhangazi olmak üzere 7 tane meslek yüksekokuluna sahiptir.

Başlangıçta bir takım sıkıntılar tabii ki çekildi ama İstanbul'a yakınlığı nedeniyle öğretim üyeleri günübirlik geldiler gittiler ya da burada bir gece konakladılar. Bunlar başlangıçta dernek olarak ağırlandı. Ardından yasa çıktı ve kendi bütçeleriyle kendi harcamalarıyla geliş gidiş masrafları, konaklama ücretleri karşılanır hale geldi.

İlk yıllarda, öğrenciler nerelerde kalıyordu, öğrenci etkinliklerinden de biraz bahsedebilir misiniz?

Öğretim üyeleri kadar, öğrenciler de başlangıçta önemli sıkıntılar yaşamıştır. Çünkü yurt sorunu önemli bir sorundu. Yurt yoktu. Fakat sonra kısmen özel yurtlar açıldı. Kısmen öğrenciler kendileri ev kiraladılar. Daha sonra da gerek şehir merkezinde gerekse kampus alanında Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü çeşitli büyüklükte öğrencilerimizin kalabileceği öğrenci yurtlarını inşa ettiler ve öğrencilerimiz kalır hale geldi.

O dönemdeki üniversitemizin kültürel etkinliklerinden biraz bahsedebilir misiniz?

Kabul etmek lazım ki başlangıçta kayda değer kültürel etkinliklerden bahsedemeyiz. Yani doğru dürüst anfişi olmayan, binası olmayan, öğretim üyelerinin kalabileceği, oturabileceği mekan, oda, ofisi olmayan üniversitenin ekstradan halka dönük bir takım kültürel etkinliklere girişebilmesi zordu. Ama Bursa'da üniversiteleşme, Bursa'nın kültürel hayatına önemli bir katkı sağlamıştır. Üniversite öğretim üyelerinin birikimi, öğrencilerle birlikte ortaya çıkardıkları potansiyel, Bursa'nın sosyokültürel hayatını kısa zamanda etkilemiştir.

Bursa Basınının canlı oluşu, Bursa'da bir devlet tiyatrosunun mevcudiyeti, Bursa Belediyesi'nin bir takım imkanları kısa zamanda örtüştü,

kontak kuruldu ve gelişti. Tabii bugün gelinen nokta çok önemli bir noktadır. Bugün üniversitemizin kültür binaları, salonları ve konservatuarları, spor salonları orkestraları, yüzme havuzları yapılmıştır ama bunlar bir süreç içerisinde gelinen noktadır. Başlangıçta pek tabii büyük bir sıkıntı yaşanmıştır. Büyük bir mahrumiyet yaşanmıştır. Ama bu mahrumiyete rağmen istek arzu, heyecan bu yönde çabalar her zaman var olmuştur. Onu şükranla, minnetle ifade etmeliyim. Herkes büyük katkılarda bulunmuştur. Rektöründen, dekanlarına, öğrencilerimize, Bursa'nın sivil toplum örgütleri, Bursa'nın işadamları, basını, herkes bu konuya sahip çıkmıştır.

Üniversitenin Kükürtlü'deki, Kirazyayla'daki Sosyal tesisleri nasıl oluşmuştur? Biraz bahseder misiniz?

Şöyle, bir defa Bursa Tıp Fakültesi kurulduktan sonra sahibi İş Bankası olan Uludağ senatoryumu vardı. Orası bir Verem Tedavi Merkeziydi. Senatoryum'un Kirazyayla tesislerini İş Bankası yönetmiyordu, idare edemiyordu ve İş Bankası burayı üniversitemize bağışlamak istedi. Ve çok sembolik bir şekilde bağışlanmıştır. Ve üniversitemiz burayı Göğüs Hatalıkları Tedavisinde kullanılmak üzere almıştır. Restore etmiştir ve kazandırmıştır. Yine o dönemlerde Kükürtlü Termal Tesisleri sahipleri tarafından satılıyordu. Bir Arap İşadamı almak üzereydi. Sonra Uludağ Üniversitesi burayı Bursa Tıp Fakültesi için Termal Tedavi Merkezi olarak lüzumlu ve yararlı gördü, kamulaştırdı. Sonra bu yer restore edildi çok köklü bir bakımı yapıldı ve bir taraftan fizik tedavi merkezi olarak tedavi veriyor, hamam kısmı Osmanlı Hamamı özelliğiyle halka açık hizmet veriyordu. Kapalı mekanları yine üniversite vakfı tarafından çalıştırılıyordu.

Her türlü sosyal faaliyetler, etkinlikler için, hizmet veren bir tesis haline getirilmiş durumdadır. Uludağ Üniversitesinin bir zenginliğidir. Hem doğası hem tarihi özelliği hem Tıbbi açıdan değer ifade eden bu tarihi tesisler Uludağ Üniversitesine kazandırılmıştır.

Üniversitedeki özerklik ve özgürlük konusundan bahsedebilir misiniz?

Üniversitelerin konumu, statüsü her zaman tartışma konusudur. Dünyanın her yerinde tartışılır. Türkiye'de de tartışıldı. Bizim üniversitemiz fazla yaşlı değildi. Çok köklü, çok derin üniversite hayatına sahip değiliz biz Türkiye olarak. Ama dediğim gibi Darülfünun'dan İstanbul Üniversitesi'ne dönüş itibarıyla ele alacak olursak Cumhuriyet'ten sonraki gelişmelere temas edebiliriz ve 1933 üniversite reformuyla büyük önder Atatürk'ün Türkiye'de modern üniversiteleşme hareketi başlamıştır. O günden bu güne önemli mesafeler alınmıştır. Zaman zaman üniversitelerin içinde bulunduğu özgürlüklerle ilgili ortam tartışma konusu olmuştur. Zaman zaman bu konuda ileriye gidişler geriye dönüşler yaşanmıştır. Şu anda da 1983 yılında çıkarılan Yüksek Öğretim Yasasıyla yani YÖK olarak adlandırılan kısaltılmış

adıyla. YÖK'ün başkanlığında üniversitelerimiz bir faaliyet göstermektedir. Şu anda Üniversitelerimizin önemli ölçüde bir özgürlüğe sahip olduğunu söyleyebiliriz. İdeal midir değil midir? Bu tartışılabilir. Bunlar sonradan tartışılıyor ama 1980 öncesi üniversitelerimiz çok talihsiz olaylar yaşadı. Öğrenci kardeşlerimiz birbirlerini boğazladı, birbirlerine şiddet kullandılar. Bunların özgürlükle hiçbir alakası olamaz. Özgürlükten sonsuza kadar yana-yız ama bu özgürlükler özgürlükçü ortam içinde irdeleyen, konuşan, tartışan arayan şeklinde olmalı. Hiçbir zaman uzlaşmadan öteye gidilmemesi lazım. Tahammül sınırını aşmaması lazım. Herkesin birbirine saygı göstermesi, fikirlerine ve görüşlerine, ideallerine saygı göstermesi lazım. Çağdaş yaklaşım, yok etmesini sağlamamalı ve hiçbir kimse silaha, bıçağa, şuna buna yumruğa, kaba kuvvete başvurmamalıdır. Ben 1980'lerden önce yaşanan olayları çok üzüntüyle anıyorum. Çok değerler kaybetmiştik. Sayısız öğrencilerimiz sakat kalmıştır. Okullarından olmuştur. Öğretim üyeleri ve öğrenciler öldürülmüştür. Ailelerinin ve devletimizin kit imkanlarıyla, zor şartlarda okuyan öğrencilerin can ve mal güvenliğinden mahrum kalmaları can ve mal endişesi içerisinde olması, güvensizlik içerisinde olması, savunulacak bir şey değildir. O bakımdan özgürlüklere evet kesinlikle şiddete yıkıcılığa, devlet malına üniversitenin araçlarına, gereçlerine, binalarını tahrip etmeye kimse-nin hakkı olmasa gerektir. O laboratuvarlar bizden sonra gelecek öğrencilerin hak sahibi olduğu onların da yararlanacağı araçlardır. Devlet, imkanlarını gelecek nesillere daha çağdaş eğitim sağlamak için kullanmaktadır.

Peki yaşanan anarşi ortamı Uludağ Üniversitesi'nde de baş göstermiş midir?

Şüphesiz, Uludağ Üniversitesi'nde de bir hayli olaylar oldu. Ama bilindiği gibi olayların baş mekanları İstanbul Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi idi. Ama Bursa'ya da sıçradı. Burada da kamplaşmalar oldu. Üzücü hadiseler oldu. Tabi öğrenci sayımız azdı. Daha sınırlıydı. Olaylar da İstanbul Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi'ndekiler gibi geniş çaplı değildi. İşin özü itibarıyla benzer olaylardı ve savunulacak olaylar değildi. Yönetim bu konuda sıkı önlemler aldı. Devlet güçleri sıkı önlemler aldı ama neticede Uludağ Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencileriyle bu acı olaylardan maa-lesef nasibini aldı.

Uludağ Üniversitesi'nin Türkiye üniversiteleri ve dünya üniversite-leri arasındaki yeri, konumu ve bu konu hakkındaki düşüncelerinizden bahseder misiniz?

Uludağ Üniversitesi yeni bir üniversitedir. Uludağ Üniversitesi'nden her alanda her konuda uluslar arası standartlarda başarı beklemek tabi ki ideal olandır ama o noktaya gelinmiş midir? Derseniz pek tabi kimse o sevi-yeye geldiğimizi iddia edemez. Ama şunu söyleyebiliriz: Bugün Uludağ Üniversitesi rektörlerimiz uluslar arası alanda söz söyleyebilecek bir seviye-

ye gelebilmek için çaba sarfetmektedir. Bu yıl açıklanan bir takım sonuçlara bakılacak olursa gerek Tıp Fakültesi, gerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi birçok fakültenin bu konuda önemli ölçülerde aşama kaydettiği ortaya çıkmaktadır. Ama ideal olana varabilmek için yarışa devam etmek lazımdır. Bu bir sonsuza kadar devam edebilecek bir yarıştır. Bilimsel alandaki başarılar süreklilik arz eder, bitmez, bilimsel arayış bitmez ve bilimsel yarışmada önemli olan geride kalmamaktır. Uludağ Üniversitesi iyi niyetli çaba içerisinde olduğunu söyleyebilirim.

Bize vakit ayırdığınız ve yararlı bilgiler verdiğiniz için teşekkür ederiz.

Adı: Nurhan
Soyadı: HÜRYAŞAR
Doğum Tarihi: 01 Ocak 1937
Mesleği: Avukat
Görüşme tarihi: 15.11.2003
Görüşmeyi Yapan: Mehtap ÇAĞLAR

Bize kendinizden bahseder misiniz?

İstanbul doğumluyum. 1958 tarihinde İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdim. 1961 yılında Hazine Avukatı olarak Bursa'ya tayin edildim. Bursa'da bir yıl hazine avukatlığı yaptıktan sonra serbest olarak avukatlık hayatına atıldım. O günden beri serbest olarak çalışıyorum. Evliyim Çiğdem Hüryaşar isminde bir eşim, Ahmet Kadir Hüryaşar isminde bir oğlum, Hayal Hüryaşar isminde de bir gelinim var.

Kaç senedir Bursa 'da yaşıyorsunuz?

Tam 42 sene oldu.

Üniversitenin kuruluşuyla ilgili ilk teklif nereden geldi. Bu kişilerden bahseder misiniz?

Şimdi üniversitenin kuruluşuyla ilgili ilk bilgim şöyle oldu. 1967 yılında yazıhanede otururken, o zamanki Baro Başkanı Avukat Zeki Yücel imzalı bir davetiye geldi önüme, o haftanın ilk Pazar günü Bursa Vilayeti İl Genel Meclisi salonunda üniversite kurulması ile ilgili bir toplantı yapılacağı, o toplantıya benim de gelmem gerektiği bildiriliyordu. Bu konudaki ilk bilgim o şekilde oldu.

Bu olayla ilgili herhangi bir anınız var mı?

Şimdi şöyle. O tarihlerde Bursa'da bir üniversite kurulması hayal ötesi bir şeydi. Yani üniversite kurulması söyleniyordu, söyleniyordu ama kolay kolay gerçekleşeceğine inanılmıyordu. O nedenle ben o ilk toplantıya gitmedim. Ancak orada, sonradan öğrendiğim kadarıyla Üniversite Kurma Demeği Müteşebbis heyeti seçilmiş, aklımda kaldığı kadarıyla ilk başkanı Sifaş Fabrikası Genel Müdürüydü.

Üniversitenin oluşumu aşamasında ne gibi çalışmalar yapıldı?

Üniversitenin oluşumu aşması daha sonraki aşamalardır. Şöyle söyleyeyim size, 1967'de ilk müteşebbis heyeti seçildikten sonra 1970'de Bursa Tapu Sicil Müdürü Osman Aktan yakın arkadaşım, bana telefon etti. Üniversite Kurma Demeği Yönetim Kuruluna kimse sahip çıkmıyor biz girelim dedi, o tarihte, ben de olur dedim. Osman Aktan'ın teklifi ile o zamanki ar-

kadaşlarımız Necati Akgün, Turan Tayan, Cihat Demirören, Doktor Selahattin Yılmazsoy ve ben yönetim kuruluna seçilmiş olduk. Ondan sonra üniversite kurma çalışmalarına başladık. Bu çalışmalar řu şekilde oldu; kısım kısım dernek olarak, yönetim kurulu olarak Ankara'ya gitmek suretiyle ilgili bakanlarla temaslarda bulunduk. Üniversiteye yer tahsisi, kadro tahsisini istedik. Bursa'nın o zamanki milletvekillerinden de çok yakınlık gördük, bunlar arasında Nail Atlı, Hüseyin Sungur'u saymak isterim. O zamanki Bursa milletvekili İbrahim Ökten zamanın Milli Eğitim Bakanı, Dış İşleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, Ticaret Bakanı, İnegöllü Milletvekil Ahmet Bey vardı, onunla da görüşmeler yapıldı, görüşmelerin bir kısmını biz yaptık, bir kısmını da diğer arkadaşlarımız yaptılar. Bu şekilde çalışmalar başladı. Burada ilginç olan bir anım, bizim Osman Aktan Tapu Sicil Müdürü olduğu için Bursa'da üniversite kurulması müsait olan yerleri yönetim kuruluna getirdi. Yönetim kurulunda üniversiteyi nereye kuralım diye tartıştık. Bursa bir ticari şehir biz de sıradan insanlarız. Üniversitede ne bir fizibilitece bir ulaşım çalışması herhangi bir çalışma yapılmadan. Tapu Müdürünün önerdiği iki yer üzerinde yönetim kurulunda tartışma yaptık. Biri Görükle idi, biri şimdi Küçük Sanayi Bölgesi olan Fidyekızık'ın altındaki yerdir. Tartıştık, konuştuk yönetim kurulu olarak. Oranın taşlık ve üniversitenin kurumlaşma müsait olmadığını, kurulacak üniversitenin gelişmesine imkan vermeyeceğini düşünerek, Görükle'de kurulmasına karar verdik.

Üniversitenin kuruluşunda ekonomik ve diğer yönlerden halktan destek verenler var mıydı?

Üniversitenin kuruluşunda Sağlık Bakanlığı Göğüs Hastalıkları Hastanesi olan binayı, önce oranın tahsisini sağladık, Sağlık Bakanlığından. Tıp Fakültesiyle ilk olarak orada kuruldu, 1974 yılında. Tıp Fakültesi açılışı yapıldı. Yalnız ondan önce Tıp Fakültesi adı altında İstanbul Üniversitesinde, Bursa Tıp Fakültesi öğrencileri okumaya başladılar.

Üniversitenin kurulmasına halkın yaklaşımı nasıldı?

Halkın yaklaşımı konusunda, bütün Bursalılardan yakınlık gördük. Mesela o zamanki hastane için kadro dahil hiçbir şey yok, sadece dekan atanmış, Fikret Karaca açmıştı 1974 yılında. Temizlik işleri, su, bu işler için ufak tefek masraflar için; yani masaydı, sandalyeydi gibi şeyler için yardım istediğimizde halktan hakikaten büyük yakınlık gördük. Yalnız halkın yaklaşımı derken tüm Bursalılar üniversitenin kurulmasında destek oldular. Ancak Görükle'de üniversitenin temelinin açılış merasiminde Görükle'deki halk "Üniversite istemiyoruz" diye dövizlerle karşıladılar bizi.

Üniversitenin kuruluşunda hangi sorunlarla karşı karşıya kaldı. Öncelikli sorunlar nelerdi?

Şimdi tabi herkes bildiklerini kendi çalışma alanından ifade edecektir. Ben, Bursa Üniversitesi yani bugünkü Uludağ Üniversitesi kurulduğunda,

kuruluşların çalışma aşaması, İstanbul Üniversitesinin patronajında gerçekleşti. O zamanki rektör Nazım Terzioğlu hatta biraz evvel söylediğim üniversitenin temel atma merasimine geldiğinde, Görüklelilerin “*Üniversite istemiyoruz*” dövizleriyle karşılaştığı zaman, “*İstemiyorlarsa ben de kurmam*” demiş. Prof. Dr. Ayhan Arınık ondan sonra dönüp burada üniversite kurulacak diye ona mektup yazmış, şimdi emeklidir onunla görüşebilirsiniz. Bir takım aşamalardan geçti. Ben hukukçu olduğum için İstanbul Üniversitesinin vekaletini alarak 1972’de her şeyden önce yer sorunu vardı tabii. Görükle’deki üniversite alanı olarak düşünülen yerleri istimlak etmeye başladım. Burada Yönetim Kurulu Başkanı Osman Aktan’ın büyük yardımlarını gördük. Ayrıca bu yerleri istimlak ederken o zamanla 80 kuruştan istimlak ettik metrekaresini. Dava açanlar 120 kuruşa çıkardılar. O zamanki miktarı, yani ortalama bir liradan arsayı, araziyi istimlak etmiş olduk. Bu arada bildiğim kadarıyla Bursa Belediyesi, Bursa Ticaret Odası da parasını ödemek kaydıyla üniversite adına o yerleri satın aldılar. O zamanlar birlikte çalıştığımız yerlerin istimlak konusunda bugün üniversitenin Sivil Savunma Müdürü olan sayın Ramazan Üzü’nün de büyük katkıları olmuştur.

Uludağ Üniversitesi neden İstanbul Üniversitesine bağlı olarak kuruldu?

Üniversite hazırlık çalışmalarında resmi bir patrona ihtiyaç vardı. O resmi patron da İstanbul Üniversitesi oldu, en yakın üniversite olması nedeniyle. Üniversitenin kurulması için dediler ki en az iki fakülte olması lazım. Öncelikle 1974’te Tıp Fakültesi açıldı, biraz evvel söylediğim gibi eski yerinde arkasından Ziraat Fakültesinin kuruluş çalışmaları başladı. Bunlar yapılıyor derken Ankara’da bakanlarla temas ediliyor, onlardan imkanlar sağlanıyor, İstanbul Üniversitesi adına da araziler istimlak ediliyor. Diğer üniversitelerle de temaslarda bulunuyoruz, mesela Ziraat Fakültesi için Ege Üniversitesiyle temaslarda bulunduk. İktisat Fakültesini de Necati Akgün’le ben o zamanki İstanbul Üniversitesi Dekanı Esat Akçam’a gittik. O bize müjde İktisat Fakültesi Bursa’da bir şube açmaya karar verdi dedi. Böylece ikinci fakülteyi de kurmuş olduk. Bir anım daha var. O zaman vali Sedat Tolga da çok destekliyordu bizi. Orta Doğu Üniversitesinden bir profesör arkadaşım geldi, “*Mühendislik Fakültesini de biz kuralım*” dedi, ben de “*olur*” dedim ve bir yazı yazdım ODTÜ Rektörlüğüne. Bursa Üniversitesi Mühendislik Fakültesinin tarafınızdan kurulması, tarafımızdan uygun görülmüştür. Takdirlerinize arz ederim, şeklinde. Vali Sedat Tolga imzaladı. Yolladı yazıyı. Aradan 15-20 gün geçti, ODTÜ Rektörlüğünden Vali Beye bir cevabi yazı geldi. “*Gaziantep’te Mühendislik Fakültesi kurduğumuz için Bursa’da kurmamıza imkan yok*” diye bir cevap geldi. Böyle de bir hatıram var. Ancak Profesör arkadaşım yıllar sonra bana tekrar uğradığında Orta Doğulu profesörlerinin, Bursa’da bir mühendislik fakültesi kurmadıkları için pişman ol-

duklarını söylemiş idi. Sonradan bu mühendislik fakültesi İstanbul Üniversitesinin yardımları ve hocalarının ders vermesi sureti ile kuruldu.

Ne gibi katkıları olmuştur?

Mesela üniversite genişledikçe barakalar Hürriyet mahallesinde kuruldu. O barakalar temin edildi, yerler temin edildi, öğrencileri oralarda okutmaya başladılar. Ayrıca bizim tüm emeğimiz üniversite kurulana kadar oldu. Kurulduktan sonrada biz kendimizi feshettik. Ancak ben 1975'e kadar İstanbul Üniversitesini temsilen, yani Bursa Üniversitesinin hukuki şahsiyeti yoktu. Bursa Üniversitesinin hükmü şahsiyeti 1975 yılında 1983 sayılı 4 üniversitenin kurulmasına dair kanunla tescil edilmiş oldu. O zamana kadar İstanbul Üniversitesinin hukuk müşaviri sıfatıyla, bütün hukuki hizmetlerim kişisel olarak ben verdim.

İlk Rektör Fethi Tezok'un, çalışmalarıyla ilgili neler söyleyebilirsiniz? Siz de onunla birlikte miydiniz?

Gayet tabi, bütün rektörlerle o tarihte çok sıkı temas halindeydik. Ben size şunu anlatayım. Fethi Paşa'nın çalışma sistemini anlatayım. Maliye Bakanlığına giden bir kadro kanunu çıkacak ise önce girişte kapıcı ile tanışır, onun halini hatırlar sorar. Bakanın yanına çıkana kadar ilgili bütün kademelerle dostluk kurardı. Bakanın yanına otururdu. Tabi bakan da hocam diye büyük saygı gösterirdi. Bakanın yanında kahveyi içerken o gün hangi iş için gitmiş ise o işleri orada halleder oradan döner gelirdi. Herkes o aşamada büyük çabalar sarf etti.

İlk dönemlerde Öğretim üyesi ihtiyacı nasıl karşılanıyordu?

İstanbul Üniversitesinin patronajında kurulduğu için İktisat Fakültesinin öğretim üyeleri oradan geliyordu, Tıp Fakültesi hocaları da oradan geldi. Bir kısmı atanmak sureti ile geldi, bir kısmı da ders vermek amacıyla gelip gidiyorlardı. Hoca ihtiyacı o şekilde karşılanıyordu.

İlk yıllarda öğrenciler nerelerde kalıyorlardı? O zamanki öğrenci etkinliklerinden bize biraz bahsedebilir misiniz?

O dönemki öğrenci etkinlikleri konusunda pek fazla bilgim yok. Ancak Fethi Paşa ile bir gün beraberdik, üniversite açılışından birkaç gün evvelidi. Bu seferki açılış olaylı olacak diye istihbarat aldık demişti. O açılışta ben yoktum, Fethi Hoca gitti. Çocuklar bir takım taleplerde bulunmuşlar o tarihte, o şekilde, yani o zaman önemli bir şeyler yoktu.

Üniversitenin kültürel etkinlikleri var mıydı?

Üniversite bunları zaman içinde ilerletmeye başladı. O zaman asistan olanlar şimdi profesör oldular, hepsi genç arkadaşlardı, dinamik, çalışkan arkadaşlardı. Üniversite kurulduğu zaman bildiğim kadarıyla ellerinden gelen hizmeti büyük çabalar sarf ederek yaptılar.

Üniversitenin kuruluşunu basın desteklemiş miydi?

Basın çok destekledi, Bursa Üniversitesi kurulduğunda basının çok büyük yardımlarını gördük. Basında bize yakın alaka göstererek kamuoyunun oluşmasında çok yardımcı oldu.

O sıralarda üniversiteye kurumların bakış açışı nasıldı? Üniversitenin diğer kurumlarla ilişkisi var mıydı?

Üniversite kurulduktan sonra zaman içinde kurumlarla sıkı alışveriş, daha sıkı münasebetler kuruldu, işin basında, üniversite kurulmadan önce mesela Bursa Belediyesi, Bursa Ticaret Odası ve Sanayi Odası üniversitenin kurulması için ellerinden gelen her türlü yardımı yaptılar.

Üniversite kent ilişkisi nasıldı?

Şimdi üniversite o tarihte Görükle'de kurulduğu zaman kentten biraz uzak düşmüş durumdaydı. O zaman kentle üniversitenin ilişkisi gevşekti. Ancak zaman içinde Uludağ Üniversitesine gelen Rektörler, Prof .Dr. Nihat Balkır, Prof. Dr. Ayhan Kızıl ve şimdi nihayet Prof. Dr. Mustafa Yurtkuran'ın çabalarıyla kentle bütünleşmiş durumdadır ve gördüğüm kadarıyla bütün mesaisini bilimsel çalışmalara hem de kentin ihtiyaçlarını karşılamaya sarf etmiştir. Uludağ Üniversitesi bu üstün çalışmalarıyla Avrupa standartlarında bir üniversite unvanını kazanmıştır.

Üniversitenin sosyal tesisleri nasıl oluştu?

Kükürtlü, Kirazlıyayla'daki gibi...

Kükürtlü'yü ben istimlak ettim. Kükürtlü'nün sahipleri birkaç kişiydi, bir tek kişi işletiyordu. Temas ettik, diğer sahipleriyle, diğer hissedarlarıyla, Rektör Prof. Dr. Nihat Balkır'ın başkanlığında onlarla masaya oturduk, bende yanında olmak üzere ve o zamanki rakamlarla 40 milyon liraya bütün Kükürtlüyü istimlak ettik. Bir adet hissesini de İstimlak etmek suretiyle üniversiteye mal ettik. Böylece Uludağ Üniversitesi ve Bursa büyük bir sosyal tesis kazanmış oldu. Hatta oradaki çalışmalarından dolayı 16 Kasım 1981 yılında Prof .Dr. Nihat Balkır'dan, "*Üniversitemiz yetkili kurulları kararıyla Kükürtlü Kaplıcaları Adıyla anılan tesislerin kamulaştırılması işleminin yürütülmesi ve sonuçlandırılmasında üniversitemiz hukuk müşaviri olarak göstermiş olduğunuz üstün gayret ve azimli çalışmalarınızdan dolayı sizleri kutlar, bizlere vermekte olduğunuz hizmetlerinizde başarılarınızın devamını dileği ile teşekkürlerimi sunarım "* diye bir yazı aldım. Bunu da bir anı olarak saklıyorum.

Üniversite arazisinin tapusu nasıl çıktı?

Üniversite kurma derneği yöneticisi olarak avukat olan bir tek bendim. Diğer arkadaşlarım başka meslektendi. Bu itibarla İstanbul Üniversitesinin patronajında, Uludağ Üniversitesi kurulurken daha doğrusu o zamanki adıyla Bursa Üniversitesi kurulurken oradaki istimlak müdürü ile temas et-

tim. Bana İstanbul Üniversitesinin 1972 yılında umumi vekaletini verdi. O vekaletle ben İstanbul Üniversitesi adına buradaki arsaların istimlakine başladım. Bu İstimlakler sırasında biraz önce de arz ettiğim gibi Bursa Belediyesi, Bursa Ticaret Odası yardımcı oldu. Bazı arsaları parasıyla satın aldılar, bu arada da biz İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü adına resmi olarak istimlaklere başladık. Bunun tarihi de 1975'tir. İstanbul Üniversitesinden sonra Bursa Üniversitesi kurulunca Bursa Üniversitesinin, Bakanlar Kurulu kararıyla sözleşmeli olarak vekaletini ben aldım, istimlaklere ondan sonra da devam ettim.

Bugün Uludağ Üniversitesinin bulunduğu alan, 16300 dönümdür. Bu çok geniş bir alandır. O tarihte 1972-1975 yılları arasında biz arsaları o zamanki fiyatı ile 80 kuruş ile 120 kuruş arasında istimlak ediyorduk. Bu kuruşu size şöyle izah edeyim. 100 kuruş 1 liraydı. 100 kuruş 1 lira yani 1000 liranın binde biri oluyordu o zamanki parayla. Arazilerin fiyatları gene böyleydi fakat köylüler ellerinden arazilerinin çıkmasına çok üzüldüler, üniversitenin kurulmasına karşı çıktılar. 360 tane köylü vatandaşımız Danıştay da istimlaklerin iptali için dava açtılar. O davaları da Bursa Üniversitesi adına biz kazandık ve böylece istimlak işlerini yürüttük.

Ancak pek çok insanın arazisi istimlak edildiği için bunların hepsinin ayrı ayrı tapusunun çıkması gerekiyordu. Ben Bursa Üniversitesi avukatı olarak bütün köylülere tek tek dava açtım. Mahkemeler bize bu konuda çok yardımcı oldular. Üniversitenin istimlakle ilgili her türlü kolaylığı gösterdiler. Bazı usul sorunlarını aşarak tapuların üniversite adına çıkarılmasına yardımcı oldular. Bu konuda da unutamadığım bir anım var; 80 yaşlarında köylü bir vatandaş mahkemeye geldi, aşağı yukarı 10 dönümlük arazisini istimlak etmişiz, yani o zamanki parayla metre karesi bir liradan olsa 10000 metre kare araziye 10000 liraya istimlak etmişiz ki bugün 10000 lira piyasada para olarak yok. O köylü vatandaş, mahkeme de aynen şöyle dedi: "*Ne olacak bu arsa*" dedi. "*Üniversite kurulacak*" dedik. "*Devlete millete helal olsun*" dedi. Ancak o sırada arkada oğlu dinliyordu, 40 yaşlarındaydı. Fırladı ayağa "*Babam bunamış, ben parasız vermem o arsayı*" diye bağırmağa başladı. Ancak babası "*Ben parasız veriyorum*" dedi ve mahkemeden çıktı. Yani bütün köylü vatandaşlar her zaman karşı çıkmadılar. Böyle kolaylık gösteren, yakınlık gösteren insanlar da vardı. Bu şekilde zaman içinde yavaş yavaş 16300 dönüm yeri üniversite için istimlak ettik.

Kükürtlüdeki tesisler nasıl istimlak edildi?

O zaman Kükürtlü'nün, Suudi Arabistan prenslerinden bir prense satılması söz konusuydu. Ancak o iş olmadı. Kükürtlü Bursa'nın en güzel yerinde sıcak sularla ilgili çok güzel bir tesis idi. Bunun daha güzel değerlendirilmesinin Bursa Üniversitesi sayesinde olacağını düşündük. Sahiplerini bulduk, sahiplerinden biri orayı işletiyordu. Onu işleten dışındaki diğer his-

sedarlar üniversite ile anlaştılar. O zaman 40 milyon lira civarında bir para ile orayı istimlak ettik. Bugün 40 milyon lira öğrenci bursundan daha az bir para. O parayla koca Kükürtlüyü istimlak ettik. Üniversite oraya büyük masraf yaptı tabi. Çalıştı, bugün Kükürtlü tesislerini Türkiye çapında hatta Avrupa çapında çok değerli bir tesis haline getirmiş bulunmaktadır. Ben ayrıca Uludağ Üniversitesi Hukuk Müşaviri iken Rektör Sayın Nihat Balkır'ın ısrarıyla Uludağ Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde, Maliye Bölümünde 1981 'den 1987'ye kadar Borçlar Hukuku dersi verdim.

Hocalık yaptığınız yıllarda ilginç bir anınız oldu mu?

Orada da şöyle bir anım var; sınıfta 200-250 kadar talebe vardı, derslerim çok kalabalık geçiyordu. Çok memnundum öğrencilerimden. Sınıfın en arkasında çok güzel bir kız öğrenci ile yanında da çok yakışıklı bir erkek öğrenci oturuyordu. Ben dersi anlatırken, çocuklara sorular sorardım ilgilerini celp etmek için. Basit bir soru sordum kimse cevap vermedi. O güzel kızın yanındaki yakışıklı çocuk ayağa kalktı çok saçma bir cevap verdi. Ben kürsüden gülümseyerek sorunun cevabının o olmadığını, başka bir cevabı olduğunu söyledim ve izah ettim. Benim derslerim arka arkaydı. Birinci ders bitti, bu çocuklar her zaman sınıfın en arka kısmında belli bir yere otururlardı. İkinci derse girdik, baktım güzel kız oturuyor, yakışıklı erkek öğrenci yok. Tam derse başladım, kız öğrenci kalktı, çantasını ve paltosunu aldı, yavaş yavaş yürüyerek sınıftan çıktı ve şiddetle kapıyı kapayarak gitti. Ben uzun süre bu harekete kızdım ama bir şey de yapmadım, sınıftan çekip gittiği için, numarasını filanda sormadım. Sınıfın en çalışkan öğrencilerinden birisi olduğunu biliyordum. Çünkü ders notlarını okurken ayağa kalkıyorlardı. Mesela benden en yüksek notu o kız öğrenci almıştı. Zaman içinde düşündüm ki bu uzun zaman hiç unutamadığım bir anıdır. Yıllar yılı düşündüm üzerinde, en sonunda hoca olarak kendimin haksız olduğuma karar verdim.

Çünkü öğrencinin herhangi bir hukuki sorunun cevabını bilmemesi doğaldır. Benim onu gülümseyerek değil normal karşılamam gerekirdi. Bir başka anımda yazılı yaptığım bir gün, ben yazılıları okuduktan sonra ertesi ders sınıfta herkesi kaldırarak, öğrencileri tanımak açısından notlarını okudum. Okuduğum kağıtlardan birinde bir öğrenci Galatasaray-Fenerbahçe maçını yazmıştı. Öğrenciye sıfır verdim, ismini ve numarasını kaydettim. Ertesi derste de notları okurken o çocuğu sordum, sınıfta yoktu, arkadaşlarına bana göndermelerini rica ettim. Teneffüste çıktı geldi. Sordum, sıfır aldın, niye böyle yaptın dedim. Önüne baktı, kim olduğunu sordum. Muğlalı bir tüccarın oğlu olduğunu söyledi. Nasihat ettim, oğlum senin baban burada okuyasın diye masraf ediyor, şimdi siz bunun farkında değilsiniz ama bu bir milli servettir, öğrenci yetiştirmek, yapılan bu kadar masraflar. Biraz daha nasihat ettikten sonra gönderdim ve çocuğun ismini not ederek, takip ettim. Bunun üzerine çocuk çalışmaya başladı. Ondandı ki yazılılarda çocuk iyi bir not aldı, üçüncü yazılıda da çocuk iyi bir not aldı, sonra sınıfını geçti.

Üniversiteye başka ne gibi katkılarınız oldu? Ne gibi çalışmalar yaptınız üniversite içerisinde, hocalık dışında?

Uludağ Üniversitesi Kanser Vakfı kurulduğundan bu yana yönetim kurulu üyesi olarak Üniversiteye hizmet etmekteyim. Kanser Vakfında Faruk Hocanın çok büyük hizmeti geçmiştir. Çelikpalas'ın yanında Villabiçen'de Üniversiteye bağışlanmış bir köşkte kanser hastaları kontrol edilmiş, teşhis edilmiştir. Böyle sosyal faaliyetlerde bulunduk.

Üniversitelerde yaşanan anarşi Uludağ Üniversitesinde de yaşandı mı? O dönemde öğrenci olayları ile ilgili bir anınız var mı?

Üniversitenin açılacağı gün hukuk müşaviri olarak o zamanki Rektör Fethi Paşa ile görüşmeye gitmiştim. Konuşmamız bittikten sonra Paşa, “Üniversitenin açılışına gidiyorum” dedi. Hürriyet’teki kampüsteydi zannediyorum. “Kulağıma gelen duyumlara göre öğrenciler olay çıkartacakmış” dedi. Ben gitmedim. O nedenle olayların ne olduğunu bilmiyorum. Ancak gene tahminen o sene içinde İstanbul Üniversitesinden gelen İktisat Fakültesi dekanımız Ali Bey veya daha sonraki yıllarda da olabilir. Şu anda tarihini tam olarak hatırlayamıyorum. Ali Beyin dekanlık odasında o zaman Hürriyet’teki barakalarda dersler veriliyordu. Bir gece dekan odasında bomba patladı ve dekanın odası berhava oldu. Bu tip olaylar da oldu bildiğim kadarıyla.

Son olarak sizin eklemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Benim Hukuk Müşaviri olarak Üniversiteye hizmetlerim tek hukuk müşaviri ve tek avukatı olarak 1986'ya kadar sürdü. 1986 yılında üniversitenin hukuk müşavirliğinden ayrıldım. O tarihte bana bir veda yemeği verdiler. O veda yemeğinde de şöyle bir yazı yazdılar. "Nurhan Hüryaşar Hukuk Müşavirliği görevi süresince üniversitemize yapmış olduğunuz çok değerli hizmetlerinizden dolayı bir anı olarak" diye 1986 yılında Rektör Nihat Balkır'ın imzasıyla bir plaket verdiler. Ancak işin hoş yanı benim o tarihte bana verilen veda yemeğinde yaptığım konuşmada 2000 yıllarında Bursa Üniversitesinin Türkiye'nin en ünlü ilk üç dört Üniversitesi arasında olacağını temenni ve tahmin etmiştim. Bugün bunun gerçekleşmiş olduğunu görmekten mutluyum. Bugün Rektörümüz Sayın Mustafa YURTKURAN sayesinde Uludağ Üniversitesi Avrupa standartlarında çok değerli bir üniversite haline gelmiştir. Üniversitemizin bu yolda daha çok gelişeceğinden. İsmi dünyaya çapında duyuracağından şahsen eminim. Sizleri de yaptığınız bu tarihi projenizden ötürü, Fen-Edebiyat Fakültesinin ilgili kürsüsünü ve hocanızı kutluyorum. Gerçekten çok güzel bir çalışma yaptınız. Neden çok güzel bir çalışma diyecekseniz bugün elinizdeki listelerde mevcut kurucu ve yönetim kurulu üyelerinin hemen hemen yarısı yoktur. Kalan yarısının anılarını der-

leyip toplamakla ilerde Uludağ Üniversitesi'nin tarihini yazanlara büyük kolaylık göstermiş olacaksınız. Sizleri tebrik ediyorum ve teşekkür ediyorum.

Bizde yardımlarınızdan dolayı çok teşekkür ediyoruz.